

2. Біла С.А. Вплив глобалізації на формування диспропорцій регіонального розвитку в Україні / С.А. Біла // Стратегічні пріоритети. — 2011. — № 1. — С.13—20.

3. Гонта О.І. Проблеми транснаціоналізації економіки регіонів в аспекті коеволюції геополітики та продуктивних сил // Вісник Хмельницького національного університету. — Хмельницький, 2008. — № 2, Т 1(106). — С. 136—141.

4. Дударьов В.В. Зовнішня політика європейської середньої держави за умов глобалізації (на прикладі Великої Британії, Польщі і України): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. політ. наук: спец. 23.00.04 / В.В. Дударьов; Ін-т світ. економіки і міжн. відносин України. — К., 2003. — 13 с.

5. Кочетов Э. Глобалистика: теория, методология, практика / Э. Кочетов. — М.: НОРМА-ИНФРА-М, 2002. — 672 с.

6. Сорос Дж. Кризис мирового капитализма. Открытое общество в опасности / Дж. Сорос. — М.: ИНФРА-М, 2009. 250 — 262 с.

Москаленко Д. Ю.

(ф-т міжнародної економіки і менеджменту, III курс)

ФІКСОВАНИЙ ЧИ ПЛАВАЮЧИЙ ВАЛЮТНИЙ КУРС ДЛЯ УКРАЇНИ?

Валютний курс показує, наскільки високою є цінність однієї валюти по відношенню до певної іншої в конкретний момент часу. Іншими словами, валютний курс демонструє цінове відношення між двома валютами [4].

Валютний курс може бути фіксованим або плаваючим.

Плаваючий валютний курс виникає на валютному ринку лише на базі попиту та пропозиції. Курси коливаються вільно, що по-іншому називається флотингом. Існує два види флотингу [4]:

1. Чистий флотинг. Ситуація, коли центральний банк не втручається взагалі в процеси, пов'язані з попитом та пропозицією.

2. Брудний флотинг. Ситуація, коли центральний банк через купівлю або продаж іноземної валюти втручається в регулювання валютного ринку.

За твердим валютним курсом держави або бізнес-партнери домовляються обмінювати валюту таким чином, що двостороння ціна може коливатись лише в конкретних рамках. Для утри-

мування курсу національний банк здійснює постійні інтервенції [1].

Для того, щоб відповісти на питання доповіді, потрібно для початку встановити, які макроекономічні цілі переслідуються. Для вибору конкретного валютного режиму існують певні критерії. Розглянемо їх.

1. Рівень ринкових відносин та відкритість економіки, що надає можливості для ефективного розподілення ресурсів та забезпечує автоматичне відновлення економічних балансів. Вступ України до СОТ сприяв підвищенню рівня відкритості її економіки. Згідно цьому критерію можна зазначити, що він виступає аргументом за фіксований валютний курс [2];

2. Рівень дестабілізації економіки. Тут відбувається економічна криза: підвищення рівня безробіття, прискорення темпів інфляції, знецінювання вкладів, що також грає на користь фіксованого валютного курсу [2];

3. Золотовалютні резерви. У лютому 2010 року вони становили 30,88 млрд. дол. США [3]. На противагу цьому, у лютому 2013 року — 24,71 млрд. дол. США [3]. Таке скорочення пов'язане з намірами НБУ за допомогою золотовалютних резервів тримати стабільний курс гривні. Тому це є аргументом для плаваючого валютного курсу;

4. Масштаб економіки — аргумент для фіксованого валютного курсу. Чим більшим є ступінь диверсифікації виробництва та чим глибшими є міжнародні відносини, котрі в порівнянні з внутрішніми товарними та грошовими потоками не такі масштабні, тим меншими є зовнішні ризики для економіки [2];

5. Диверсифікація експорту. Вона визначає структуру зовнішньої торгівлі та величини валютних надходжень. У 2012 році наявним було негативне сальдо зовнішньої торгівлі у розмірі —15,848 млрд дол. США [3]. У січні 2013 року воно (сальдо) мало перед собою в перший раз за довгі часи позитивний знак, а саме +0,16 млрд дол. США [3]. Девальвація національної валюти не може сприяти значному підвищенню експорту через залежність від імпорту. А також, девальвація веде до подорожчання імпорту [2]. До того ж, український експорт не характеризується конкурентоспроможністю. Експорт товарів з низькою доданою вартістю суттєво залежить від кон'юнктурного впливу [2]. Тому тут було б доцільно використовувати плаваючий курс;

6. Темпи інфляції. Вони впливають на вибір валютного режиму, коли наявною є значна різниця між темпами зростання цін в

країні та ціновою динамікою її зовнішніх торговельних партнерів. Так як темпи інфляції в Україні набагато більш, ніж у її європейських партнерів, варто використовувати фіксований валютний курс [2]. Слід зазначити, що 2012 рік Україна закінчила з дефляцією, котра становила 0,2 % [3]. Але це не є показником зростання чи прогресу, а навпаки — показником стагнації в країні;

7. Можливість отримання зовнішніх позичок, щоб збільшити валютні резерви, або щоб здійснити стабілізаційні заходи. Тут важливу роль грає співробітництво НБУ та МВФ [2]. Програма «stand by», на жаль, з 2011 року знаходиться в замороженому стані. Було припинено кредитування української економіки. 10 квітня 2013 року місія МВФ покинула територію України, так і не уклавши нових договорів чи угод щодо відновлення програми. І хоча офіційно було заявлено, що співпраця продовжиться, це означає, що не варто в найближчі часи покладати надії на нові європейські кредити, котрі так конче необхідні українській економіці.

Отже, як можна побачити, Україна ще не готова повністю перейти до режиму плаваючого валютного курсу. У часи криз та нестабільного валютного ринку необхідно звертатись до обмежено плаваючого валютного курсу. Це означає встановлення курсу національної валюти у доволі вузькому коридорі. Національний банк повинен зі свого боку гарантувати валютний курс в межах цього коридору. Він також мусить розробити відповідні заходи щодо хеджування валютних ризиків. Тобто, спочатку треба створити всі належні умови, і лише потім здійснити перехід до чисто-го флотингу.

Література

1. Gregory Mankiw. Makroökonomik: Schäffer-Poeschel Verlag; 6., überarbeitete und erweiterte Auflage.
2. Вірт М.Я. Регулювання валютного курсу та його оптимальний режим для України / М.Я. Вірт, П.О. Куцик // Науковий вісник НЛТУ України. — 2011. — Вип. 21.3. — С. 157—163.
3. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
4. Flexible und fixe Wechselkurse [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.rechnungswesen-verstehen.de/bwl-vwl/vwl/flexible-und-fixe-wechselkurse.php>.